

ל' בניסן, התשע"ו
 8 מאי 2016
 סימוכין: 20306216

הנדון: סיכום ועדת תחבורה-להציל את אלנבי 04.05.16

רקע:

המפגש התקיים כהמשך לשיבת ועדת התחבורה בנושא מתאריך 16.09.15. במפגש הוצגה מצגת (מצ"ב) ונשאו דברים: מיטל להבי, סגנית ראש העירייה אשר התייחסה לחזון הרחוב ולעקרונות התכנון והשדרוג של הרחוב וכן, נתנה סקירה תחבורתית. לבנה קורדובה, מהמשרד להגנת הסביבה אשר הציגה את נתוני תחנת ניטור האוויר. איתן פיקסמן דובר "דן" אשר הציג את השינויים ש"דן" מתכננת בסוג ובמערך האוטובוסים ברחוב. את צילום הישיבה ניתן למצוא בלינק הבא: <https://www.youtube.com/watch?v=kIEtUyLiBLM>

עיקרי הדברים:

מיטל להבי: אני שמחה לפתוח את פגישת ההמשך לזו של שנה שעברה וזאת בעיקר מפני שיש לנו אפשרות להציג התקדמות במשימות שלקחנו על עצמנו וגם לטובת סיעור מוחות אתכם על הצעדים הבאים. מסביב לשולחן יושבים נציגי מהעירייה, ממשרד התחבורה, מהמשרד להגנת הסביבה, מחברת "דן", מארגוני תחבורה וכמובן נציגות של תושבי הרחוב. בכל פעילותי אני מאמינה שהדרך לפעול היא רק ביחד, בשיתוף פעולה בין כל הגורמים וככל הניתן בהסכמה. אני חושבת שההישגים שיוצגו פה היום הם הוכחה לכך שכשפועלים יחד מתוך מקום אמיתי של שיתוף בין בעלי עניין והציבור - יש תוצאות מדהימות. בנוגע לבעיות התחבורה, הזיהום והרעש באלנבי סימנו לעצמינו 3 אתגרים מרכזיים: טיפול במפגעים ושדרוג חזות הרחוב, הפחתת הגודש התחבורתי וצמצום זיהום האוויר והרעש הנגרמים מתחבורה. ראוי לציון גם שבבדיקות שערכה העירייה נמצא שאלנבי הוא הרחוב העמוס ביותר בעיר מבחינת כמות הולכי רגל, המאמץ להפחתת הזיהום הורעש נוגע כמובן באופן ישיר לתושבי הרחוב, אך גם ישפר את הסביבה לכל מאות אלפי הולכי הרגל העוברים ברחוב מדי חודש. מבחינת שדרוג פני וחזות הרחוב – העירייה תכננה הפרויקט בהובלת מנהל ההנדסה. מופו המפגעים הדורשים טיפול ב-3 חתכים: טיפול בטווח המידי, הבינוני (שנה מרגע היציאה לפרויקט) וטיפול ארוך טווח (שמתייחס לשינויים עם כניסת הקו הסגול לרחוב). בטווח הידי פרויקט שדרוג הרחוב יתרכז בשילוט, גגונים וסככים, גדרות, אזורי ישיבה וצמחיה. כמו כן מצב התברואה ברחוב יטופל בטווח המידי. בטווח הקרוב יתרכז הפרויקט בפינוי המרחב הציבורי, טיפול בחניה על המדרכות (אופניים וקטנועים), תחנות אוטובוס, חזיתות מסחריות, ספסלים ומערכות התשתית על גבי הבניינים (כמו למשל ניקוז). בטווח הארוך ננסה לטפל בכל הסוגיות הקשורות למבנים לשימור ולשיפוץ הכיכרות ברחוב ולעיצוב המרחב. ברצוני לברך את מנהל ההנדסה על הפרויקט החשוב הזה, אני בטוחה שכולנו נראה שינויים בשטח כבר בזמן הקרוב. לעניין הפחתת הגודש התחבורתי ותכנון מחדש של מערך האוטובוסים ברחוב – הקו הסגול של הרק"ל צפוי לעבור ברחוב. התכניות נמצאות כרגע בידי הות"ל (ועדה לתשתיות לאומיות) לקראת אישור. הקו שעובר ברחוב יהיה עילי בעל 4 תחנות – בכיכר מוגרב, פינת קינג ג'ורג', פינת מונטיפיורי ופינת יהודה הלוי. חשוב לציין שהרכבת תהווה חלק חשוב בפתרון להפחתת הגודש ועומסי התנועה אך היא גם מונעת מאתנו לתכנן מחדש את הסדרי התחבורה הציבורית ברחוב טרם ביצועה. כמו כן כל קו שמוסיפים בשלב זה בעיר מוסיף לגודש באלנבי שנחשב לעורק מנקז. על כך נקיים בהמשך חשיבה נוספת.

לבנה קורדובה: שלום לכולם, תחנת ניטור האוויר ברחוב אלנבי הוקדמה בפברואר האחרון כך שהיא אוספת נתונים כבר כמה חודשים. כרגע התחנה הוסרה מהרחוב זמנית על מנת שנוכל לבצע בה שדרוג שיאפשר לנו לקלוט גם מדדים נוספים של זיהום ותוחזר למיקומה ולעבודתה בהקדם. את הנתונים המלאים אתם יכולים לראות במצגת (מצ"ב) אבל בקצרה אפשר להגיד שבתחנה נקלטו מספר חריגות אשר מצביעות על ריכוזים גדולים של מזהמים (יש לציין כי חלק מהחריגות ניתן להסביר ע"י מספר

סופות חול הגדול אשר התרחשו בתקופה האמורה) – הנובעים בעיקר מתחבורה. ביצענו גם השוואות אל מול תחנות ניטור אחרות ובפרט תחנת הניטור ברחוב ז'בוטינסקי ברמת-גן המחזיק במאפיינים דומים לרחוב אלנבי.

ברור שכשאנחנו מדברים על רחוב שעוברים בו מספר גדול של אוטובוסים ויש בו פיקוק גדול (רכבים מזהמים יותר בזמן פיקוק מאשר בזמן נסיעה) זיהום האוויר יהיה גבוהה והנתונים מאשרים את זה. לכן הצעדים החשובים ביותר שצריך לבצע על מנת לצמצם את הזיהום הם צמצום הפליטות מאוטובוסים והורדת עמוס התנועה. חשוב גם לציין ביחס לזיהומים שנמצאו נמוכים יחסית אנו מקשרים זאת לנוכחות העצים והצמחייה ברחוב שקולטת סוגים מסוימים של החלקיקים.

איתן פיקסמן: לפני שאציג את הדברים, קודם כל חשוב לי לברך את כל הנוגעים בדבר ובמיוחד את מיטל להבי – מה שאני הולך להציג לכם הוא לא פחות ממהפכני בעיני וזה נעשה רק תודות לשיתוף הפעולה הבאמת מדהים בין "דן" לעירייה ובמיוחד למיטל. אני מצטרף לאמירה של מיטל בתחילת הדברים – רק בשיתוף פעולה בין גורמי השלטון, מפעילי התח"צ והתושבים ניתן להגיע לתוצאות. אני מאוד שמח על ההזדמנות שניתנה לי היום להציג בפניכם את הדברים.

כפי שכבר נאמר פה, האתגר הגדול ביותר בנוגע לאלנבי הוא צמצום זיהום האוויר והרעש הנגרמים מתחבורה ומאוטובוסים בפרט. אלנבי הינו ציר תחבורה ציבורית ראשי והינו אחד הרחובות העמוסים ביותר בעיר מבחינת אוטובוסים. לנו ב"דן" היה ברור שכאשר אנחנו ניגשים לשכלל את צי הרכבים הפועלים בתל אביב – אנחנו חייבים להתחיל באלנבי. לכן, אני שמח לבשר לכם על 2 מהפכות של ממש שאני מאמין שיקטינו באופן מהותי את זיהום האוויר והרעש ברחוב.

- מעבר לאוטובוסים מתקן EURO 6: יורו6 הינו התקן האירופי המחמיר ביותר לפליטות ממנועי אוטובוסים. לצורך ההשוואה מקדם הפליטה לחלקיקים ביורו6 עומד על 0.003, בעוד שתקן יורו5 הקודם לו עומד על 0.026, כאשר כלים ישנים יותר מזהמים כמובן הרבה יותר (טבלת השוואת זיהום בין התקנים השונים נמצאת במצגת מצ"ב). מדובר על אוטובוסים "כמעט חשמליים". **ההתחייבות שלנו היא שבתוך פרק זמן של עד שנתיים יוחלפו כמעט כל (90%) האוטובוסים הנוסעים ברחוב אלנבי באוטובוסים מהדגם החדש.** התהליך הזה כבר החל וכבר היום תוכלו לראות אוטובוסים חדשים נוסעים ברחוב.

- מעבר לאוטובוסים חשמליים: אנחנו מתחילים עכשיו פיילוט של הכנסת תשתית חשמלית למערכת האוטובוסים והיה לנו ברור שהמקום הנכון להתחיל בו הוא רחוב אלנבי. לכן, **עד סוף 2016 יכנסו לשימוש 5 אוטובוסים חשמליים לקו 4.** כאשר הראשון יכנס לשימוש כבר בקיץ. אנחנו מתכוונים להתייחס לזה כסוג של "פיילוט" – נבחן את הטמעת התשתית, את השינוי בשירות ואת המודל הכלכלי ונחליט אם אנחנו מרחיבים את השירות החשמלי גם לקווים נוספים. אני בטוח שהשינויים האלו יעשו שינוי אמיתי במצב הזיהום והרעש ברחוב, שינוי שתוכלו להרגיש כבר בזמן הקרוב.

דיון:

בדיון הוצגו בעיות, רעיונות ובקשות להמשך ע"י הנוכחים:

נציגות התושבים:

- מבקשים טבלת השוואת רעש בין דגמי האוטובוסים בדומה לטבלת השוואת פליטות מזהמות שהוצגה ע"י "דן" (**יופק ע"י חברת "דן" ויועבר לתושבים באמצעות מיטל להבי**). התושבים יקדמו מול המשרד להגנת הסביבה מהלך לניטור רעש בדומה לניטור זיהום האוויר.
- מבקשים לקבל תיאור של המצבת הקיימת והמתוכננת של הרכבים, כולל התייחסות לתדירות המעבר ברחוב ולהיותם בדידים או מפרקים
- מבקשים לבחון פיתוח תקן עירוני לרעש מתחבורה ע"י העירייה וואו פורום ה-15
- במידת האפשר, מבקשים מהמשרד להגנ"ס הנגשת נתוני זיהום האוויר לתושבים בזמן אמת
- מבקשים לקיים דיון נוסף לנושא עצים ברחוב – גדיעת עצים בעקבות עבודות הרק"ל והסתכלות על עצים כאמצעי סביבתי לצמצום הזיהום ולא רק כאמצעי הצללה
- מבקשים לקיים דיון נוסף בהשתתפות התושבים, נציגי העירייה, נצידי "דן" וארגון "15 דקות" לנושא נפח ועומסי התחבורה ברחוב עד להקמת הרק"ל – האם ניתן להפחית את כמות

- האוטובוסים או לשנות את תכנון התחבורה בצורה שתפחית את נפח האוטובוסים ברחוב? כיצד צריך להיערך מבחינה תכנונית לשינוי כזה? (לרבות הוספת מסופים)
- מבקשים לקדם בשיתוף העירייה אל מול משרד התחבורה שינוי תפיסתי של התייחסות לאלנבי כרחוב עירוני ולא כציר תנועה מטרופוליני, בראי תכנון הרק"ל וחתך הרחוב המתוכנן לסיום העבודות ועל סמך ההנחיות לתכנון רחובות עירוניים שפורסמו ע"י משרד התחבורה ב-2009.
- מבקשים התייחסות לנושא השפעת רעידות הרק"ל על המבנים לשימור שברחוב

ארגון "15 דקות":

- מבקשים לבחון את הסדרי התנועה ברחוב, בייחוד במקטע הדרומי שכן הסדרי התנועה החדשים שנקבעו בעקבות עבודות הרק"ל מנתבים את כל התנועה באזור לתוך אלנבי (כדוגמא רחוב לבונטין) ויוצרים פקק נוראי.
- מבקשים לבחון הקמת "קו מקדים" לקו הסגול בדומה לקו 1.
- מבקשים לבחון את הסדרי הרמזור ברחוב על מנת להקל על תנועת האוטובוסים. שוב בדגש על המקטע הדרומי של הרחוב שהוא הפקוק ביותר.

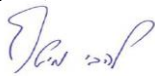
חברת "דן":

- מבקשים להגביר את הפיקוח על הנת"צים ברחוב שכן הם נחסמים באופן תדיר
- מבקשים להחמיר את מדיניות הפריקה וטעינה ברחוב שכן בשעות הבוקר מתבצעת פריקה וטעינה בשעות מאוחרות, מה שגורם לחסימת נתיבים והגברת הפיקוק.

סיכום ע"י מיטל להבי:

כולנו שמחים בתוצאות לעת הזו ונעקוב אחרי היישום. לגבי נושאים שקשורים לרק"ל – העתק הסיכום יועבר למנהלת הרק"ל ולנת"ע לטובת קיום מפגש ייעודי לעניין (בכלל זה נושאים שהעלו התושבים וגם ארגון 15 דקות). עם קבלת סמכויות פיקוח על הנת"צים לפיקוח העירוני נפעל לעיבוי האכיפה לטובת תנועת תח"צ. לגבי בעיות פריקה וטעינה ברחוב יוצע למנהלת פורום לוגיסטיקה לחבר את המפעילים לדיונים לטובת תוצרים איכותיים. תודה למשרדי התחבורה והגנת הסביבה על סיועם, לחברת דן על התמיכה המקצועית והשותפות, לגורמי המקצוע בעירייה ובעיקר לתושבים שאכפת להם ועושים שליחותם נאמנה למען כל משתמשי הרחוב.

בכבוד רב,

להבי מיטל

סגנית ראש העירייה
לתחבורה, בינוי ותשתיות
עיריית תל-אביב יפו

העתק:

משתתפים ומוזמנים
רון חולדאי – רה"ע תל אביב יפו
מנחם לייבה – מנכ"ל עיריית תל אביב יפו
חגי ירון – מנהל מנהלת הרק"ל, עיריית תל אביב יפו
רונית חורש – מנהלת קשרי ציבור במנהלת הרק"ל, עיריית תל אביב יפו
ברוריה נעים ארמן – מנהלת קשרי קהילה, נת"ע
בועז פוקס – מנהל התכנון של הקו הסגול